

Socialdemokraternes bemærkninger

Til nr. 582

VK-regeringen har i løbet af de seneste 7 år reduceret den årlige ramme for udviklingsbistand fra ca. 1 pct. af BNI til 0,81 pct. af BNI. Det svarer til en årlig nedskæring på ca. 3,5 mia. kr. Herudover har regeringen udvandet bistanden ved at medregne ting, der ikke tidligere blev betragtet som en del af den fattigdomsorienterede bistand, eksempelvis udgifter til klimatopmødet, hjemsendelse af flygtninge, terrorbekæmpelse, CO₂-kvoter, støtte til erhvervslivet m.m. med det formål at dække over en endnu større nedskæring i støtten til verdens fattigste befolkninger og lande.

Samtidig har regeringen nedlagt – og dermed brudt forliget – om miljø-, freds- og stabilitetsrammen, der indeholdte milliarder af kroner til vigtige miljø- og fredsindsatser i verden, der ikke kan henregnes som bistand under OECD's DAC-regler.

Samlet tegner der sig et trist billede af en regering, der har kostet Danmark førerpositionen i verden både på kvalitet og omfang af internationale indsatser til bekæmpelse af fattigdom og miljø-ødelæggelser. Regeringens politik har eksempelvis ført til, at Danmark er faldet fra en førsteplads i udviklingsbistand til en femteplads ved at forlade 1pct.-målsætningen. Regeringens finanslovsforslag for 2009 ændrer desværre ikke ved dette billede og tydeliggør regeringens hykleri om, at Danmark skal være frontløber på bistand, klima og miljøindsatser, alt imens der ikke afsættes tilstrækkelige ressourcer til at opfylde løftet.

Socialdemokraterne ønsker at øge dansk udviklingsbistand til 1pct. af BNI over en årrække – og vil sammen med et nyt ulandspolitisk flertal fremlægge en samlet plan for virkeliggørelsen af denne målsætning. Den øgede udviklingsbistand skal navnlig øge fokus på fattigdomsbekæmpelse, herunder virkeliggørelse af 2015-målene for udvikling.

Socialdemokraterne foreslår at øge den fattigdomsorienterede udviklingsbistand med 1,5 mia. kr. i 2008.

Til nr. 583

Socialdemokraterne ønsker at reducere den erhvervsrettede og finansielle del af udviklingsbistanden samt den del, der bogholderiteknisk anvendes til gældslettelse med i alt 1,1 mia. kr.

Til nr. 584

Der er de seneste år sket en væsentlig nedprioritering af fartkontrollen, hvilket har alvorlige konsekvenser for sikkerheden på vejene. En øget indsats i fartkontrollen vil automatisk give et merprovenu til staten, der forsigtigt indregnes med 0,2 mia. kr.

Til nr. 585

Folkepensionister kan få et særligt helbredstillæg til briller, tandlæge, fodbehandling, psykolog mv. hvis de har en formue mindre end 59.900 kr. og en årlig indkomst ud over folkepensionen mindre end 59.900 kr. for enlige og 115.000 kr. for ægtepar.

Desværre er det sådan, at sygesikringen ikke giver tilskud til mange nyere behandlinger. Hvis pensionisterne derfor skal have helbredstillæg til tandbehandling, skal de vælge utidssvarende løsninger, som for eksempel aftagelige tandproteser (gebis), som de færreste i dag vil stille sig tilfredse med.

For at gøre det muligt for de dårligst stillede pensionister at få tandbehandling af samme standard som den øvrige befolkning, vil Socialdemokraterne derfor udvide mulighederne for at få helbredstillægget til også at omfatte en række behandlinger, som sygesikringen i dag ikke i alle tilfælde giver tilskud til, f.eks. kroner, broer, implantater mv.

Forslaget vurderes at koste 200 mio. kr. Det svarer til en fordobling af det tilskud, der i dag gives som helbredstillæg til tandbehandling.

Til nr. 586

Brug af kollektiv transport er for mange ældre en væsentlig forudsætning for at opretholde kontakt til familie og venner. De forskellige operatører på det kollektive transportområde i regionerne tilbyder reducerede priser for personer over 65 år.

I gennemsnit koster et periodekort for en person over 65 år til 1 måneds transport ca. 200 kr. spændende fra 118 kr. til 263 kr. For mange af de økonomisk dårligst stillede pensionister er dog selv den reducerede udgift for høj til, at transportudgifter kan passes ind i et meget sparsomt rådighedsbeløb. Mange økonomisk dårligt stillede pensionister har derfor ikke råd til at besøge familie og venner.

For at sikre de økonomisk dårligst stillede pensionisters mobilitet foreslås det, at alle pensionister, der er berettiget til ældrecheck, efter ansøgning skal kunne få et gratis periodekort efter de nugældende regionspecifikke regler for periodekort for personer over 65 år.

Det vurderes, at ca. 50 pct. af de ældre, der modtager ældrecheck vil ansøge om et gratis periodekort, og de offentlige merudgifter vil dermed beløbe sig til ca. 200 mio. kr.

Til nr. 587

Vi skal have et sundhedsvæsen i verdensklasse. Ikke desto mindre skal vi hele tiden sørge for, at vi som samfund får mest muligt ud af de ressourcer, vi bruger.

Derfor foreslår Socialdemokraterne en reform af medicinområdet, der sikrer liberalisering af sygehusenes adgang til at sælge medicin til patienter – og samtidig sikrer, at det danske sundhedsvæsen bruger de billigste medicinprodukter, hvor der ikke er lægefaglige grunde til at vælge et dyrere produkt. En sådan reform forventes at kunne spare det offentlige for ca. 0,7 mia. kr.

Til nr. 588

Bedre normeringer i dagpasningstilbud er afgørende for at sikre mere kvalitet i børns liv. Gennem tæt voksenkontakt sikres børnene nærhed, udvikling og indhold i hverdagen. Danmark har langt dårligere normeringer i dagpasningstilbud end vores nabolande Norge og Sverige.

Voksne i dagplejen, vuggestuen og børnehaven er dem, der skal sikre nærvær, udvikling og indhold i hverdagen i dagtilbudene. Derfor skal der indføres mere tidssvarende normeringer med bedre tid til det enkelte barn. Bedre normeringer i daginstitutioner og i dagplejen end i dag er – udover sikringen af bedre kvalitet til børnene – afgørende for nedbringelse af sygefravær, stress mv. blandt personalet og vil medføre en forbedring af arbejdsmiljøet.

Med dette års socialdemokratiske finanslovsforslag afsættes midler til bedre normeringer i vuggestuer og børnehaver. Konkret skal der være maks. 3 børn pr. voksen i vuggestuerne, maks. 6 børn pr. voksen i børnehaverne og maks. 3 børn pr. voksen i dagplejen.

Ressourcefordelingen skal være med et socialt udgangspunkt, således at dagtilbud med mange udsatte børn tildeles midler først. Der afsættes 0,5 mia. kr. til forbedringerne af normeringerne i 2009.

I alt holder daginstitutionerne i gennemsnit 8 lukkedage om året. Det er fuldstændig uacceptabelt og forhindrer reelt forældrene i at passe deres arbejde. Særligt i familier med flere børn kan det være et stort problem med de mange lukkedage.

Regeringen har i finanslovsudspillet for 2009 afsat 65 mio. kr. til afskaffelse af lukkedage. De 65 mio. kr. svarer til, at der kan afskaffes ca. en halv lukkedag pr. institution i Danmark.

Regeringens udspil står i dyb modstrid til de behov, som de danske familier har for ordentlig og reel pasningsgaranti, og der er ganske enkelt tale om et klokkeklart løftebrud.

Socialdemokraterne ønsker i modsætning til regeringen at sikre de danske børnefamilier en reel pasningsgaranti uden lukkedage, der ikke er begrundet i pædagogiske udviklingsdage.

En reel afskaffelse af lukkedage, vil ifølge regeringens Familie- og Arbejdslivskommission beløbe sig til ca. 475 mio. kr.

Mens regeringen har vedtaget at straffe kommunerne med 1 mia. kr., hvis de overskrider deres budgetter, vil Socialdemokraterne sikre kommunerne 1 mia. kr. mere, så de har en realistisk og solid økonomisk ramme i 2009.

Det er helt nødvendigt med flere penge til velfærden. Regeringen har med meget lave vækstrater lige siden 2001 holdt den kommunale velfærd i et økonomisk jerngreb. Det har langsomt udhulet velfærden, og det har betydet, at kommunerne har haft store problemer med at overholde deres budgetter. Alle årene har kommunerne været igennem hårde sparerunder, hvor kernevelfærden i mange kommuner har stået for skud.

På trods af statsministerens store og gyldne løfter før og under valgkampen i 2007 om mere og bedre velfærd og om, at det var tid til at ”skabe det 21. århundredes velfærdsmodel”, er der ikke udsigt til, at velfærden forbedres med regeringens forslag til finanslov for 2009. Tværtimod. Det eneste resultat af regeringens politik har indtil nu været at skabe et stort gab mellem borgernes forventninger om mere og bedre velfærd, og så de økonomiske rammer, der rent faktisk er til rådighed ude i kommunerne. Med finansloven cementerer regeringen, at den ikke har viljen til at overholde sine valgløfter om mere og bedre velfærd, og at den i stedet har valgt at prioritere skattelettelser over den fælles velfærd.

Det manglende råderum til udvikling og investering i den kommunale velfærd illustreres tydeligt med aftalen om kommunernes økonomi for 2009, der blev indgået i juni 2008. Regeringen påstår, at aftalen indebærer et løft til kommunernes økonomi. Det er lodret forkert. Aftalen tager nemlig slet ikke hensyn til de stigende udgifter, der følger af den demografiske udvikling.

Socialdemokraterne vil sikre kommunerne en nødpakke på 1 mia. kr. til imødegåelse af besparelser.

Til nr. 589

Det danske sundhedsvæsen bærer præg af mange års lappeløsninger og høje ambitioner, der ikke er blevet fulgt op med penge og prioriteringsvilje fra politisk hold. Patienter med livstruende sygdomme venter i månedsvis, der er blevet uddannet for lidt personale, Danmark har haft meget lav vækst i bevillingerne målt i forhold til andre OECD-lande, og bygninger og udstyr er nedslidte og utidssvarende.

Socialdemokraterne vil prioritere sundhedsvæsenet langt højere. 1. januar 2009 giver regeringen danskerne skattelettelser for 5,4 mia. kr. Det svarer til næsten 9 pct. af, hvad vi i 2006 brugte på vores sygehuse. Ved at aflyse skattelettelserne kan man give vores fælles sygehuse et markant løft og tage grundlæggende fat om problemerne. Vi kan give alle danskere 1. klasses sundhed. Det er alene et spørgsmål om politisk vilje, om det skal være slut med lappeløsninger.

Allerede i 2009 vil vi bruge 2,5 mia. kr. på at fjerne de akutte problemer med ventetid og medicinske patienter på gangene. Men selv om kort ventetid er vigtigt, så er det på tide også at kigge på kvaliteten af sundhedsydelse, der ikke altid lever op til den højeste standard. Over de kommende år vil vi øge den ekstraordinære indsats på sundhedsområdet fra 2,5 mia. kr. i 2009 til 5,4 mia. kr.

Til nr. 590

Socialdemokraterne foreslår, at starthjælp, kontanthjælpsloft og 300-timers-reglen ophæves – og at alle fremover skal modtage almindelig kontanthjælp.

Ideen med de særligt lave ydelser var, at de skulle motivere til at finde arbejde. De hidtidige erfaringer med ydelserne er, at de først og fremmest skaber fattigdom og isolation fra det øvrige samfund. En lang række undersøgelser og indikatorer viser, at Danmark har et stigende fattigdomsproblem.

De seneste år er antallet af udsættelser i lejeboliger steget – selvom den almindelige velstand er steget i samfundet. Undersøgelser fra AErådet viser, at fattigdommen stiger, hvis der måles på almindeligt anerkendte mål for fattigdom i et samfund. Næsten 200.000 danskere lever i relativ fattigdom – dvs. har en indkomst, der er under 50 pct. af medianindkomsten i samfundet. Samtidig viser undersøgelserne, at fattigdom næsten helt entydigt findes i familier, der modtager kontanthjælp.

Det er uacceptabelt i så rigt et samfund som det danske. Et første skridt i bekæmpelse af fattigdommen er at fjerne de meget lave ydelser – og erstatte dem med almindelig kontanthjælp. Udgiften til dette forslag er 400 mio. kr. – og midler tilvejebringes af den generelle reserve på finansloven.

Til nr. 591

Socialdemokraterne udgav sammen med SF i august måned et fælles integrationsudspil.

Integrationsoplægget indeholder en række elementer. Bl.a. må ingen boligkvarterer, skoler og børnehaver skal stå for integrationen af mere end 30 pct. socialt udsatte indvandrere, der skal være obligatorisk tilbud om lektiehjælp, frafaldet på erhvervsskolerne skal mindskes, der skal indføres en ny form for nærpoliti i indvandrertætte områder, den gældende repatrieringsordning skal udvides, der skal udvikles smarte sanktioner rettet mod unge ballademagere og der skal oprettes kvindekrisecentre målrettet nydanske kvinder mm.

Det vurderes at de samlede elementer i udspillet beløber til 0,9 mia. kr. Flere af forslagene er i dette udspil medtaget under de respektive indsatsområder, hvorfor der kun er afsat 0,2 mia. kr. til de forslag, der ikke er medtaget andre steder

Til nr. 592

Regeringen har på sit forslag til finanslov afsat en generel reserve på 500 mio. kr. Socialdemokraterne vil benytte denne reserve til finansiering af de Socialdemokratiske forslag, der fremgår af Socialdemokraternes finanslovsudspil ”Høj beskæftigelse og klare prioriteringer”.

Til nr. 593

Mange pensionister, der får leveret mad fra de kommunale madordninger, har oplevet meget store prisstigninger. Gennemsnitligt er priserne på de kommunale madordninger steget med 38 pct. fra 2000 til 2008. Det er væsentligt mere end de almindelige prisstigninger, som har været på 16 pct., og stigningerne i folkepensionens grundbeløb, som kun er steget 20 pct. i samme periode.

Den gennemsnitlige pris for mad på plejehjem var 2.926 kr. pr. måned og den højeste pris var 4.821 kr. pr. måned i 2008. Prisen for at få bragt mad ud af kommunen var i gennemsnit 1.521 kr. pr. måned og den højeste pris 1.980 kr. pr. måned i 2008, hvis man fik et måltid mad bragt ud 30 dage om måneden, jf. Velfærdsministeriets kommunale nøgletal.

Socialdemokraterne foreslår derfor, at beboere på plejehjem højst skal betale 2.400 kr. for mad om måneden, og at pensionister, som får bragt mad ud fra kommunen, højst skal betale 45 kr. om dagen svarende til 1.350 kr. om måneden, hvis man får udbragt mad 30 dage.

Loftet vil betyde, at plejehjemsbeboerne i gennemsnit vil spare 500 kr. om måneden og mere end 2.400 kr. om måneden i de kommuner, som har de højeste priser. Pensionister, som får udbragt mad, vil spare 170 kr. om måneden i gennemsnit, og pensionister i de dyreste kommuner vil spare 650 kr. om måneden.

Forslaget vurderes at koste 300 mio. kr.

Til nr. 594

Regeringen har det sidste års tid været udsat for hård kritik i en række miljørapporter af henholdsvis OECD, Ingeniørforeningen, Det Økonomiske Råd og Danmarks Miljøundersøgelser. Kritikken af den manglende indsats på miljø- og naturområdet har været berettiget.

Socialdemokraterne vil fremlægge en samlet national handlingsplan Natur Danmark på baggrund af anbefalingerne fra det såkaldte Wilhelm-udvalg. Der er et klart behov for markant at udvide omfanget og kvaliteten af naturen i Danmark med fokus på væsentligt mere miljøvenlig landbrugsdrift og økologisk fødevarerproduktion. Dertil kommer det stigende behov for at sikre grundvand og rent drikkevand.

Socialdemokraterne vil herudover præsentere en samlet strategi for grønt bymiljø indeholdende en række initiativer inden for støjbekæmpelse og bekæmpelse af luft- og partikelforurening, herunder markant øget anvendelse af miljøzoner i byer, ligesom skrappe krav til antallet og kvaliteten af grønne rum og tilgængelig hverdagsnatur i byerne.

Der er endelig brug for en ny og anderledes energipolitik, så vi igen kan blive et foregangsland på klimaområdet. Socialdemokraterne vil derfor fremlægge en lang række forslag om bl.a. energibesparelser i boliger, bølgekraft, CO₂-mærkning, solceller, overførsel af energiteknologi til ulande, energi- og klimaforskning og teknologiudvikling. Desuden foreslår vi oprettelse af en ny grøn tænketank, hvis formål bl.a. skal være at levere uafhængige analyser med henblik på udbygning af vedvarende energi, bedre beslutningsgrundlag for miljøpolitikken, samt øge samspillet mellem stat, kommuner og erhvervsliv inden for miljø og energi, herunder også bidrage til øgede eksportmuligheder.

I alt afsættes der 500 mio. kr. til formålene.

Til nr. 595

Der afsættes en reserve til øvrige væsentligste Socialdemokratiske initiativer på en række områder.

Initiativer kan ses af Socialdemokraternes udspil til finanslov: ”Høj beskæftigelse og klare prioriteringer”.

Til nr. 596

Socialdemokraterne vil forøge de offentlige investeringer i 2009 med 5 mia. kr. Det kan her og nu gøres ved at fjerne begrænsningen på de kommunale anlægsinvesteringer i 2009, hvilket forventes at øge de kommunale anlægsinvesteringer med ca. 3 mia. kr. – og fremrykke investeringer i den offentlige infrastruktur med 2 mia. kr. i 2009. Fremrykningen af disse investeringer er helt afgørende for at stabilisere beskæftigelsen i byggeriet. Regeringen forventer selv, at beskæftigelsen i bygge- og anlægssektoren falder med 3.000 personer i 2008 – og yderligere 8.000 personer i 2009.

Der afsættes en reserve på 2 mia. kr. til investeringer i 2009.

Til nr. 597

Socialdemokraterne foreslår en ophævelse af de tilskud, dansk landbrug siden 2001 har fået som kompensation for lavere EU-tilskud.

Regeringen har valgt at udbetale disse tilskud i form af lavere ejendomsskat på produktionsjord. Det er ganske urimeligt, at de langsomme skridt, der tages i retning af liberalisering af EU's landbrugspolitik, skal kompenseres af det danske samfund. VKO har valgt at udbetale kompensationen til dansk landbrug ved nedsatte skatter på produktionsjord. Pengene kunne bruges langt bedre. Socialdemokraterne finder det dybt mærkværdigt, at regeringspartierne – og i særdeleshed Venstre – på den ene side siger, at de går ind for en liberal landbrugspolitik og på den anden side kompenserer dansk landbrug for lavere tilskud fra EU's side.

Provenuet ved ophævelse af denne kompensation udgør 1 mia. kr.

Til nr. 598

Socialdemokraterne ønsker, at der laves en omkostningseffektiv gennemgang af erhvervstilskud med det sigte at reducere erhvervstilskuddene med 0,6 mia. kr.

Til nr. 599

Staten bruger hvert år flere mia. kr. på at købe konsulentydelse. I 2004 alene blev der brugt 3,2 mia. kr. Og det beløb er med stor sandsynlighed steget siden.

Der er ingen tvivl om, at nogle af disse ydelser har en værdi – staten kan ikke undvære at kunne købe konsulentydelse. Socialdemokraterne mener dog, at der bør strammes op, og at der bør afsættes en fast ramme, som staten årligt må benytte på konsulentydelse. Socialdemokraterne vil hellere bruge ressourcerne på velfærd frem for på dyre management- og konsulentbureauer.

Socialdemokraterne vil fastsætte en ramme, så der spares 0,7 mia. kr.

Til nr. 600

Socialdemokraterne mener, at en øget andel af EU's landbrugsstøttemidler skal anvendes til miljøformål.

I alt finansieres 500 mio. kr. af EU's landbrugsstøttemidler.

Til nr. 601

Socialdemokraterne vil annullere de skattelettelser, regeringen og Dansk Folkeparti har vedtaget med pakken "Lavere skat på arbejde" i efteråret 2007. I 2009 løber skattelettelserne op i 5,4 mia. kr. Skattelettelserne rammer skævt og kommer hovedsageligt den bedst stillede del af befolkningen til gode.

Skattelettelserne ville kunne være brugt på vores fælles velfærd. Socialdemokraterne har med vores forslag til finanslov foreslået at overføre pengene direkte til sundhedsvæsenet, så vi kan komme de akutte problemer i sundhedsvæsenet til livs, og så vi på sigt kan komme i gang med at forbedre kvaliteten af det danske sundhedsvæsen.

Til nr. 602

Socialdemokraterne foreslår, at der foretages massive investeringer i ligning af større internationale virksomheder. Navnlig i forhold til disse selskaber er det erfaringen, at det er omfanget og kvaliteten af ligningen, der er helt afgørende for skatteprovenuets størrelse. En målrettet investering i øget selskabsligning forventes at give et merprovenu på 0,5 mia. kr.